

Tudi odpravnik poslov Združenih držav Key in general Theron sta se zahvalila v imenu svojih vlad vsem Italijanom, so s svojim delom prispevali in poglobili prijateljske vezi med Italijo in zavezniki vseh narodov.

OBA ANTONESCU OSOJENA NA SMRT

London, 18. maja

Antonescu postaja iz Bukaresta, da sta bila bivši diktator Antonescu i bivši ministar i rednik Mihail Antonescu, ki nikoli nista nikakom sorodstva, obsojena na smrt.

30.000 ujetnikov, na kar je došlo na strani nacifasista ka kazni.

Pred izročitvijo potrdil je angleški veleposlanik: "V poznem naporu in hrabrosti, ki so jo pokazali v času fasistične zasedbe, poznamo gotovostnost in vpljdnost, ko pokazali do naših moči, Niso odšli, navedli in demarirali."

10.000 ujetnikov, za kar je bila določena s strani nacifasistov vsiloka kazen.

Pred izročitvijo potrdil je dejal angleški veleposlanik: »Dobro poznam napore in hrabrost Italijanov, ki so jo pokazali v času nacifasistične zasedbe, poznam njih gostoljubnost in vpljdnost, ki so jo pokazali do naših mož. Niso samo pihali naprave in denarja, kar so

mesto Rim. V imenu angleške vlade in vseh basistikov ter voljakov ki so uživali vaše gostoljubje, vam zahvaljujem le dana srca.

Tudi odpravnik poslov Zdrženčič drlavo Key in general Theron sta se zahvalila v imenu svojih vladovem Italijanom, so s svojimi dom prispelavi in pogolbit prijatelje, sli vezi med Italijo in avstrijskimi mi narodi.

Kaj je demokracija?

Ugledni angleški dnevnik «Manchester Guardian» je zaprosil večje število odličnih angleških javnih delavcev, naj odgovorijo na vprašanje: «Kaj je demokracija?». Proti angleškemu načinu življenja, ki je po izročilu demokracija, so se postavili najprej fašisti, ki so se nortevali iz demokracije, potem pa komunisti, ki sicer sprejemajo demokracijo kot ideal, vendar pravijo, da so angleški pogledi na demokracijo zmotni. Kot prvi je odgovoril znani politični pisec lord Lindsay of Birker, ki se zlasti osira na prof. Carrovo analizo angloameriške in sovjetske koncepcije demokracije. Lord Lindsay je na vprašanje odgovoril takole:

Različnost pogledov na demokracijo, kakor jih je omenil profesor Carr, je bistvene važnosti. Niti malo ne dvomim, da govorimo mi in Sovjeti o različnih stvarih, kadar govorimo o demokraciji. Mi smo iskreni, kadar imenujemo kakšno zadržanje demokracijo, medtem ko ga Sovjeti imajo za popolnoma nedemokracijo. Pa tudi Sovjeti so popolnoma iskreni s svojega stališča.

To pa nima ničesar opraviti s sporom o dejstvih. Mi lahko rečemo Sovjetom: «Po vsem tem, kar ste pokazali, vaša ustava in ustave, ki ste jih objavili v Bolgariji in Romuniji, niso demokracije. Te ustave ne dovoljujejo priznanja opozicije. Sovjeti pa nam bi lahko prav tako odgovorili: «Ustavi Velike Britanije in Združenih držav nista demokraciji. Dovoljujeta namreč bogatim ljudem, da imajo politični vpliv».

Mislimo, da je totalitarna demokracija nasprotje že po definiciji. Sovjeti pa mislijo, da demokracija, ki ni totalitarna, že zaradi tega ni demokracija. Z zgodovino lahko opravimo sovjetsko in naše gledanje. Toda večina Angležev bi odgovorila, da je demokracija slaba oblika vladavine, če je sovjetska oblika stališča pravilno.

Spor o pojmovanju demokracije se vleče že iz časov Aristotela. Mislim, da je vredno pogledati tako daleč nazaj. Res je, da so grške mestne države bile tako majhne, da so se lahko vladale z javnimi zborovanji. Zaradi tega je demokracija ali pa bogataš v oligarhiji lahko neposredno vladal. V modernih državah je vladno vedno predstavniška, ker so države velike. Toda ta razlika komaj vpliva na spor.

Aristotel deli v «Politiki» ustave v navadne in izrojene. Navadno so takšne, pri katerih tisti, ki so na vladi, vladajo v interesu vseh prebivalcev; izrojene ustave so takšne, pri katerih tisti, ki so na vladi, vladajo v svojem interesu — danes temu pravimo v državah, kjer je razredni boj. Aristotel je imenoval demokracijo izrojeno obliko vladavine. To je ustava, kjer veliko širšim vrstam vladajo v interesu siromakov. Dostavil je, da je demokracija v skrajni obliki nad zakoniti; to se pravi, ne upošteva ustavnih omejitev; je v stvari totalitarna.

Aristotel pa priznava, da imajo tudi navadne ustave nekatere demokratske načela; kar mu je po godu. Mešana vlada, ki je ožjega najljubša oblika, vsebuje demokratske, aristokratske in plutokratske elemente. Demokratsko načelo vztraja na enakosti, to se pravi, da se vsi prebivalci države zanimajo za njeno vodstvo; država je tu zaradi njih in vsi državljani imajo udeležbo na vladi, ne odločilo kot posamezniki, temveč enakovredno razdeljeno.

Tu leži tudi podobnost razlikovanja. Če se postavite na stališče razrednega boja in zaradi tega mislite, da morajo vladati bogati ali siromaki, potem je demokracija v tisti državi, kjer vlada demokracija, v tej stvari pomeni navadno vlado, v nasprotju z bogataši ali aristokracijo. Grški demokrati so govorili o oligarhiji kot danes vzhodnoevropski demokrati o fašizma. Nobena izmed obeh strank, ki sta se borili za nadoblast v grških državah, ni imela niti najmanjše celine, da bi toletrala drugo. Priznanje opozicije je bilo grški demokra-

Bolgarska demokracija

Članek o odnošajih med socialisti in komunisti, ki ga je nedavno napisal profesor Harold Laski, ugledni vodilni član angleške laburistične stranke, je povzročil v Bolgariji prvo uporabo novega tiskovnega zakona, s katerim so stvarno uničili svobodo tiska. Vlada ima namreč pravico ukiniti vsak list, ki zagovarja poglede, kateri lahko škodujejo državnim interesom.

A. Černigoj: «Lastna podoba»

Slovenski slikar A. Černigoj bo v galeriji S. Glušto od 18. maja do 1. junija razstavil svoja dela in bo prikazal svoj umetniški razvoj v zadnjih desetih letih. Njegova umetniška razstava obeta vzbuditi pozornost ter uspeh, saj so bile njegove razstave vedno dogodek in užitek. Pokrajine, pomorski motivi iz naše bližnje okolice ter tihotajni in portreti bodo dokazovali njegovo neprekinjeno udejstvovanje ter vztrajno delo med nami.

Avstralija potrebuje 13.000.000 naseljencev

Nedavno je prisel na britansko imperialno konferenco v London avstralski ministrski predsednik J. B. Chifley, ki je izjavil novinarjem, da lahko v Avstraliji živi do 20 milijonov ljudi.

«Pripravljeni smo — je dejal Chifley — da začnemo sprejemati izselence iz Anglije takoj. Težava dela le pomanjkanje ladjejavov».

Po avstralskem načrtu se bo lahko v prvem letu v Avstralijo naselilo 70.000 ljudi iz Anglije. Poslenik Avstralije v Londonu bo skrbel za to, da bodo začeli kmalu z nabiranjem ljudi, ki se hočejo tseliti.

Stroške za prevoz bosta plačali Anglija in Avstralija in naseljenci bodo takoj dobili službe v novi domovini. Ko bodo prišli v Avstralijo, se jim ne bo treba zdelosti, ker bodo takoj začeli služiti.

Avstralski poslenik je dejal, da si želijo Avstralsci v prvi vrsti angleške naseljence, ki morajo biti zdravi in mladi. Kvotificirani in na pol kvalificirani delavci bodo seveda imeli prednost v razvoju avstralske industrije, vendar bodo tudi kmetje dobili dovolj plošne zemlje na razpolago. Industrializacija se bo povečala v izredno veliki meri. V vojni so zgradili veliko tovarn in zdaj jih gradijo še več. Avstralija je zemlja bodočnosti, ker ima je veliko rodovitne zemlje.

Danes je v Avstraliji 7.306.637 prebivalcev.

Ladje na prodaj - letala med staro šaro

Združene države z veliko naglico izločujejo zastarala letala in trgovinske ladje. Vsa mesec vržejo med staro šaro 2.633 letal. Okoli 4.500 medvojnih trgovinskih ladij pa bodo prodali.

Ameriško letalstvo zdaj uničujejo trikrat hitreje, kakor so zavezniški uničevalci med vojno sovražna letala. Mislijo, da so Američani v Evropi med vojno uničili okoli 30.000 sovratnih letal, na Pacifiku pa 10.000. Te številke pomenijo, da je sovratnik izgubil po 800 letal vsak mesec izmed 45. kolikor jih je pred letomšega junija, bodo Američani vrgli med staro šaro okoli

67.000 letal. S tem bodo ameriški davkoplačevalci izgubili čez 6 milijard dolarjev. Na vseh ameriških letališčih je danes polno «Libertajev», bombnikov «Mitchell» in «Letic» trdnjav, ki jih izločajo.

Vladni predstavniki in letalski strokovnjaki pravijo, da je izločanje starih letal potrebno in koristno. Stara letala morajo narediti protor novejšim tipom.

Združene države bodo prodale za 15 milijard dolarjev trgovinskih ladij, ki so prevažale med vojno orožje in strelivo iz Amerike na bojišča. Posredne komisije mornarškega ministrstva bodo izločile boljše ladje, ki jih bodo prodali ameriškim interesom. Namen tega delovanja je, da vzpostavijo ameriško zašebno pomorsko plobo. Računajo, da bodo Američani v bodoče obvladali polovico svetovnega ladijskega prometa, namesto 25 do 30 odstotkov, kakor je bilo pred vojno.

«Pismo za gospodično. «Pismo zame? Ne poznam pisave. Gotovo je nekdo iz okraja, ker je brez zasmaka...»

Ko so se stuzkinjini koraki odaljevali po dolgem hodniku, je gospodična Albina prebrala sledeče pismo:

«Gospodična, «Ne poznate me še, toda odkar sem Vas prvič videl, me je Vaša podoba spremljala na vseh potih. Ze do go časa sem molčal, ker sem se bal, da bi Vas z vsiljivostjo ranil. Toda molk me teži, ne morem več nositi sam tako velike ljubezni in zato, draga gospodična, polagam k vašim nogam svojo veliko tajnost in brezmejno ljubezca.

«Ostajam tudi v naprej Vaš najvrednejši in najzvestejši slušabnik. Vam vdani F.»

Gospodična je obračala pismo in iskala znamenje ali podpis, pa ni mogla najti ničesar drugega kakor samo tajinstveno črko F., ki ji ni mogla pomagati razrešiti ugank. Ponovno je prebrala naslov, ker je mislila, da je morebiti po pomoti pismo prišlo do nje. Kočno se je z gotovostjo prepričala, da ni bilo naslovljeno na nikogar drugega kakor nanjo. Albina Mrak je bila sterc še gospodična, vendar je pomlad njenega življenja bila je precej daleč. V tem trenutku je pokazala precej prirotnosti duha in le lahno zardela ter zamrmrala nekočlo zmedena: «Od koga bi neki mogoče bil pismo? Sveta pomagaj! Od koga bi neki moglo biti?»

«Pakistan ali smrt!»

INDIJSKI MUSLIMANI, KI JIH VODI MOHAMED ALI JINNAH, ZAHTEVAJO LOČITEV MUSLIMANSKIH POKRAJIN OD HINDUSTANSKIH IN USTANOVITEV NEODVISNE DRŽAVE, KI JO IMENUJEJO PAKISTAN. NJIHOVO BOJNO GESLO JE: «PAKISTAN ALI SMRT!»

Trije angleški ministri se v Novem Delhiju sestajajo z indijskimi voditelji. Tja jih je poslala laburistična vlada, da uredijo razmere v kronske kolonije.

Indija je nikoli ni bila tako blizu samostojnosti in vendar tudi nikoli tako blizu državljanski vojni. Vzorak za to so napeti odnošaji med Hindustanci in muslimani.

Voditelj muslimanske lige je Mohamed Ali Jinnah. Ob njegovi strani stoji Abdul Qayum Khan iz Severozahodne obmejne pokrajine in Sirdar Shaukat Hyat Khan iz Pundjabu. Tudi voditelj sindskih muslimanov, sir Ghulam Hussain Hidayatullah, stoji Jinnahu zvesto ob strani.

Indijski muslimani zahtevajo ustanovitve samostojne države Pakistana. Jinnah pravi, da hočejo muslimani imeti neodvisno državo, ki bi imela svojo vojsko in svojo zunanjo politiko. Zahtevajo popolno ločitev muslimanov od Hindustancev. Pripravljeni pa so s Hindustanci tesneje sodelovati v zunanji politiki, obrambi Indije pred zunanjim napadom in v carinski politiki.

Mohamed Ali Jinnah ni visok ni 1,69 m ter tehta borih 58 kg. V Novem Delhiju ima hišo, vendar raje prebiva v Bombayu. Navadno se oblači v evropsko obleko, pred narodom pa se kaže po navadi v muslimanskih oblačilih. To zaradi tega, ker mu nekateri nasprotniki očitajo, da ni zadosti versko vnet in pravijo: «Jinnah nima brade! Jinnah ne hodi v mošeji! Jinnah piše whisky!».

Angleščino govori Jinnah boljše kakor svoj jezik gujarati. Vede se kot kakšen evropski diplomat stare šole. Rojen je bil na boštni dan 1876 kot najstarejši sin bogatega trgovca v Karachi. Oče ga je poslal v Anglijo v šole. Ko se je vrnil domov, je njegova rodbina izgubila

Ameriška vojska v vojni

Avgušta meseca 1940 je 300 nemških divizij stalo na obali Kanala, za Vzhodu pa so imeli Japonci pripravljenih 120 divizij, da se vržejo na Ameriko in Anglijo. Takrat so Združene države imele samo 28 slaboboroženih in slabo organiziranih divizij. Zdaj je ameriško vojno ministrstvo objavilo podatke, kako so se Združene države v nekaj letih vojne oborožile.

Reorganizirali so ameriško vojsko (brez letalstva in mornarice) v marcu mesecu 1942; do konca vojne so imeli 99 divizij. Izmed teh je bilo pet padalskih, šestnajst oklepnih, ena konjeniška, ena planinska in 66 pehotnih. Vse te divizije so poslali v prekomorske kraje in vse, razen ene, so se bojevale s sovražniki.

Ameriška vojska je imela 731.814 izgub. Pehota je izgubila 122.362 vojakov, ki so padli na bojiščih; 474.099 je bilo ranjenih in 31.208 jih pogrešajo. Najbolj prizadeta ameriška divizija je Tretja pehotna divizija, ki se je bojevala v Afriki, na Siciliji, v Italiji, Franciji in na Nemskem. Izgubila je 6.671 mrtvih, 24.650 ranjenih in 2.326 pogrešanih.

Med marcem mesecem 1942 in avgustom 1945 so v 21 ameriških taboriščih izvežbali 2.500.000 vojakov, ki so bili člani pehotnih divizij. Vsi rodovi vojske (brez letalstva in mornarice) so imeli 945.904 izgub. Pehota je imela od tega 70% izgub.

Bilo je prav enostavno. Avtor pisma je bil Ferdo Dolar mladenič 26 let, ki je delal kot notarski pripravnik v pisarni g. Skale. Stranke niso takale v dolgih vrstah v pisarni v Vrtni ulici in Ferdo Dolar se je primerno dolgočasil. Večino svojega časa je uporabljal zato, da je s svojega okna preuvel življenje in gnavde sosedov v okolici.

Seveda očesu poznavalca tudi ni ušlo, da gospodična Albina Mrak ob svečanih prilikah nosi obleke nežnih barv in klobuke polne cvetja, četudi je že zdavnaj srečal na Abrahamu. Iz vsega tega je sklepal, da mora pod trdo skorjo vendar biti gorke srce, v katerem se niso zamrli vsi upi. Odločil se je, da bo razburkal gospodično mirno in urejeno življenje, in se veselil kakor otrok, ki meče kamenčke v vodo, le da vidi valove.

Gospodična Albina Mrak ni bila prav nič privlačna. Visoke in koščene postave, s kozjim profilom, kratkovolna, vedno je mečkala in zgornjo ustnico ji je pokrivala njen mah.

Srečati se jo lahko povsod. Vedno brez dela, je bila vseeno vselej zelo zapeljena, saj je posvetila nakupu svilenege traku celure in cele mesece nakupno dežlila. V nekaj besedah, bila je staro dekle, ki ni nikomur storilo nič koristnega, pa tudi nikomur škodovalnega, s svojem samotarskem življenju.

Zivljenje je jo opeharilo za vsa-

use premočenje. Mohamed je preživel tri leta bede, preden se je spet postavil na noge.

Leta 1910 so ga bombayski muslimani izvolili v parlament. Med prvo svetovno vojno je Jinnah deloval v korist indijskega edinstva. Posrečilo se mu je, da sta hindustanska kongresna stranka in muslimanska liga nastopili skupno in zahtevali avstobodno in federativno Indijo. Leta 1917 je bil se vedno proti tistim muslimanom, ki so se hoteli ločiti od Hindustancev.

Ko je v kongresni stranki prevzel vodstvo Mahatma Gandhi, je začel Jinnah z novo politiko. Nekateri Hindustanci pravijo, da je prenehal delovati za edinstvo Indije tudi zato, ker mu je tedaj umrla njegova lepa žena, ob rojstvu edine hčerke. Bila je vnetja zagovornica indijske samostojnosti.

Od tedaj živi Jinnah deloma v Bombayu in deloma v Novem Delhiju. Gospodinja mu sestra Fatima. Živi skromno in nima osebnih prijateljev. Svojo hčerko je razrednil, ker se je poročila z bogatim kristjanom.

Jinnah je neverjetno vztrajen delavec, vendar ni priljubljen. Ko je kongresna stranka v letih 1936 in '37 pri okrajnih volitvah zmaga, je Jinnah prvi javno nastopil proti Hindustancem, češ da hočejo združiti v svojih rokah vso moč v Indiji. V marcu mesecu 1940 je Jinnah prvi javno nastopil z zahtevu po ustanovitvi neodvisne muslimanske države Pakistana.

Pakistan so bile sanje muslimanskih učenjakov, preden se je zanj politično zavzel Jinnah. Beseda je sestavljena iz šek petih muslimanskih pokrajin: P za Pundjab, A za Afganec v Severozahodni obmejni pokrajini, K za Kaimir, S za Sind, Tan za Beludžistan. V uradnem muslimanskem jeziku pomeni zpkas čist in «Pakistano» pomeni zemlja čistega. Muslimanska liga je nedavno sklenila, da sestavljajo Pakistan pokrajine Pundjab, Sind, Beludžistan in Severozahodna obmejna pokrajina — ki ležijo v severozahodnem delu Indije — ter Asam in večina Bengalijske, ki ležita na indijskem vzhodu. Jinnah je čelo zagovarjal, da bi med obema muslimanskima deloma Indije morali narediti 1600 km dolgi koridor.

Ko je Gandhi leta 1942 po neuspelem pokušaju sira Stafforda Crippsa, da v imenu Churchillove

MAHATMA GANDHI voditelj kongresne stranke

vlade uredi indijske zadeve, ukazal Indijcem neposlušnost britanskim oblastem, je Jinnah ukazal muslimanom, da ostanejo prijazno nevtralnii, ker ni hotel pomagati Japoncem proti Angleščem. Trdil je, da bi Angliji imeli «500 krat več tedaj z Indijo, če bi tudi muslimani bili neposlušni, kajti muslimani so 500 krat pogumnej-

Mohamed Ali Jinnah - voditelj indijskih muslimanov

ji od Hindustancev. V tej stvari je omenil tudi slavo muslimanskega mogula Babera («Tigers») in drugih muslimanskih vojačkov; «Muslimani so bili sužnji samo 200 let, Hindustanci pa 1000h».

Zgodovinski sestanek med Jinnahom in Gandhim leta 1944 se je končal z neuspehom. Danes zahtuje Jinnah, da hočejo imeti muslimanski Pakistan ali smrt.

Ameriški tednik «Times» pravi, da je Jinnah absolutni poglavar muslimanov. V muslimanski ligi nihče ne zavzema položaja št. 2 in tudi nihče položaja št. 8. Kadar Jinnah hodi po muslimanskih krajih, ga sprejemajo kot kneza. Povsod gradijo slavoloke, okraeni stoni, medarji in fastne strate ga spremljujejo na potovanjih po muslimanskih vaseh. Danes je Jinnah najvažnejša indijska osebnost.

Prepad med muslimani in Hindustanci se bil vedno viden, vendar ga je Jinnah se poglabil. Ko je la-ni za Bošič slavilo 69 letnico, je zahteval delitev Indije: «Hočem pojesti kraljo, ki jo Hindustanci obojujejo... muslimani nisojo nbe-sar skupnega s Hindustanci».

Gospodarske težave so prepad je poglobile. Podjetni Hindustanci in Parsijci imajo stvarni monopol v denarnstvu, zavarovalnicah, industriji in trgovini. Muslimani, ki so pozneje kot Hindustanci prevzeli evropsko civilizacijo, se pritožujejo, da jih Hindustanci povsod zapostavljajo. Zatrjujejo, da bi jih Hindustanci popolnoma odrinili, če bi prišlo do enotne Indije.

Angleži so dali Indiji skupno ob-rambo in skupno področje svobodne trgovine. Jinnah hoče vse to uničiti. Njegov Pakistan bo poljedelna država, uboga in brez industrije. Poleg tega bo komaj polovica prebivalstva Pakistana muslimanska. Pakistanci bodo imeli veliko hindustansko manjšino, Hindustanci pa veliko muslimansko.

Na te prigovore odgovarja Jinnah: «Zakaj Hindustanci tako skrbje za n.s? Pustijo naj nas, da se kuhamo v svoji juhi! Ker se bo do znebiti najbolj ubodne indijske pokrajine, bi morali Hindustanci biti samo zadovoljni z ustanovitvijo Pakistana».

Kongresna stranka, ki zagovarja enotnost Indije, je prav tako odlo-

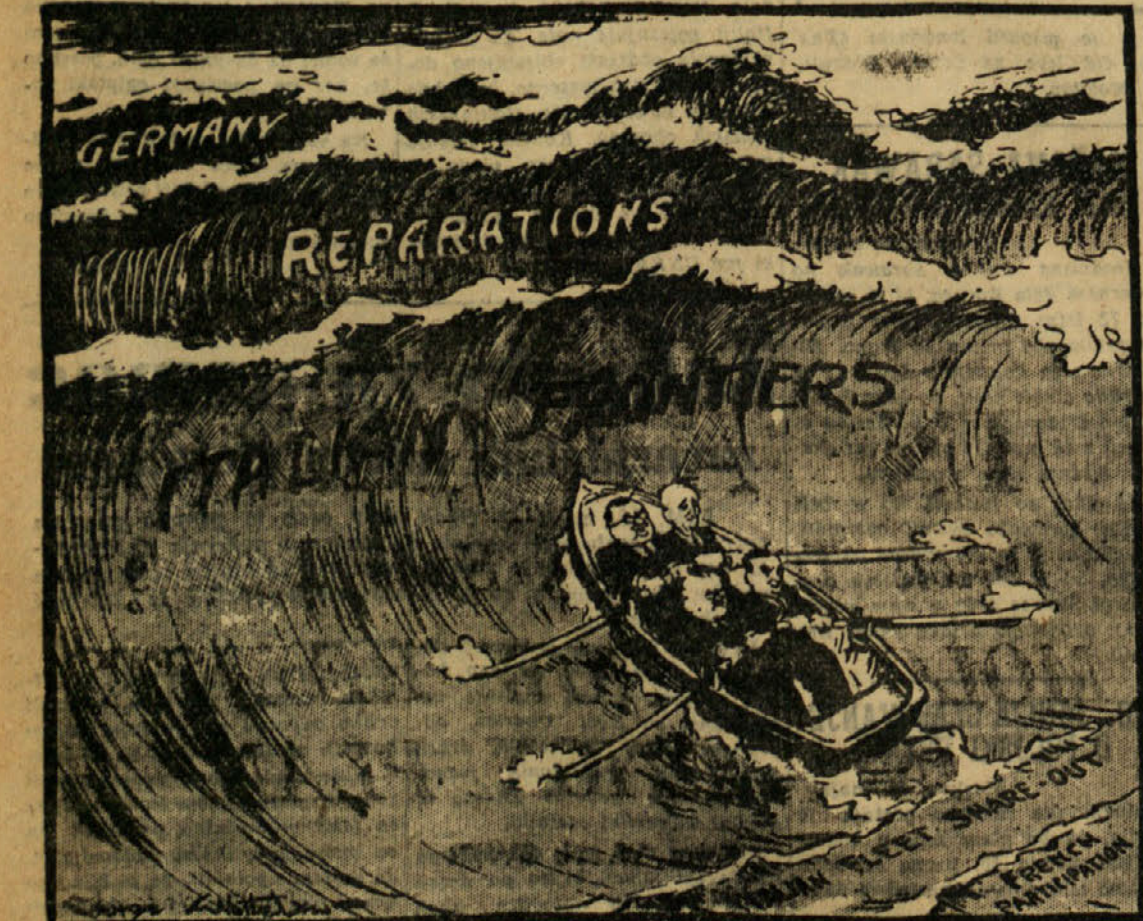
Indijski najbolj svobodni narod na svetu. Nihče jih ni mogel prisilno mobilizirati. Vsi indijski vojski so prostovoljci in sinovi bogatih kmetov, članov višje kaste. V Indiji govorijo 225 jezikov. Indijci se sdi samo po sebi razumljivo, da zaspi na pločniku v velikem mestu, če se mu ljubi. Če ga je volja, se lahko ucede na sredi ceste in se proglasi za svetnika, ali pa polje še demletnega otroka z mitvo sestrici v naročju prosjačti na telezniški postaji.

Poznavalci Indije trdijo, da Jinnah ni sam ustvaril sodobnih indijskih tetav, temveč se je pojavil kot njihov simbol. Od njega v veliki meri zaristi, kakšna bo usoda Indije.

«Bodite prepričani, draga gospodična, o moji skrajni zvestobi in vdanosti.

«Vas, F.»

V prvem trenutku se je gospodična Albini zdelo, da oboževalec pretirava. Klobuk s cvetjem! Šaj ga je vendar nosila le ob nedejajih. Kaj bodo mislili znanci, če jo vidi-dijo med tednom z lepim klobukom?... Vaeon...? Ali ni v vprašaju bodočnost? Končno je le prvi korak najtežji, če je že popustila pri oknih, bo pa se pri klobuku. Prihodnjega dne se je gospodična Albina sprejela po mestu s slavnim klobukom. Bila je nemirna in se ves čas obračala, da bi od-vrnila za seboj tajinstvenega neznanca.

Fantje, pritisnite z vso močjo!

Pod tem naslovom je londonski «Daily Herald», glasilo britanske laburistične stranke, prinesel karikaturu štirih zunanjih ministrov na pariski konferenci. V čolnu so Bevin, Byrnes, Molotov in Bidault. Prvi celiki val predstavlja vprašanje italijanskih meja, drugi val reparacije in tretji Nemčijo. Dva majhna valova, preko katerih so ministri z združenimi močmi le preveželi, predstavljata vprašanje razdelitve italijanske mornarice in francoske udeležbe pri razpravljanju o svetovno važnih vprašanjih. Risar je hotel povedati, da bodo zunanji ministri z združenimi močmi lahko prepluli tudi te tri valove.

ALBININ

šali. Morebiti Vas je ganil! Zadnje si želim z vas gorečnostjo. Preurajeno bi bilo, da bi Vas še sodej prosil za objavo: Vsekako, draga gospodična, bi rad vedel, če Vas misel na zakon sama kot taka ne plaši. Če bi nashi moža, ki bi imel vse dobre lastnosti, katere si želim in bi Vas bil vreden, ali bi ga odklonili? Ali morda?...

«Dajte mi znamenje, draga gospodična, Če Vas misel na zakon ne plaši, pustite jutri odprta okna Vašega stanovanja.

«Ostajam vedno Vaš vasi in zvesti, F.»

Gospodična Albina je nekoliko oklevala. Bog moj, ali bi smela spravljati v obup tako plemenito, privlačnega in obzirnega človeka? Zato je prihodnjega dne pokljub mrazu in dežju vse na zakonu stila odprta okna. Skrita za zasteklo je opazovala, kdaj bo prišel mimo tajinstveni neznanec. Bila je razočarana, ko ga ni videla. Za spomin ji je ostal le hud prehlad. Dva dni pozneje je prejela tretje pismo sledeče vsebine:

«Gospodična, «Zdaj ko vem, da vas misel na zakon ne plaši, mi dovolite, da vam predstaviim. Ponujam moram priznati, da sem dobro vzgojen, re-

PRED DVE STOLETI: ZADNJA BITKA V ANGLIJI

V četrtek pred mesecem dni je poteklo 200 let, odkar je bila zadnja bitka na angleških tleh.

Sestnajstega aprila 1746 je William Augustus vojvoda Cumberlandski, vrhovni poveljnik angleških vojsk, porazil vojko, ki jo je vodil princ Charles, zadnji Stuartov. Bitka je bila pri Culloden Mooru v grofiji Inverness.

Cumberlandski vojvoda je zmagal, ker je imel vojaško premoč, a vsega četa in vojake, ki jih je izvešal za boj v gorah.

Julija meseca 1746 se je petindvajsetletni Charles Edward Stuart, navdani evropskih intrig in francoskih obljub, izkrcal s sedmimi prijatelji v severni Angliji. Prišel je z namenom, da spet pridobi izgubljeno angleško krono, ki jo je izgubil njegov ded, katoličan Jakob II. leta 1688. Naredil je četiri in zadnji polk; prejšnji uporac bili v letih 1689, 1715 in 1719.

Komaj čez mesec dni je lepi Charles — vnučak Jana Sobieskega, poljskega kralja, ki je pregnal Turke izpred Dunaja — korakal na čelu 1.200 vojakov, ki jih je nabral na Škotskem.

Sprva je imel lepi Charles velike uspehe. Angleške vladne generale je Charlesov poveljnik, lord George Murray, dvakrat premagal. Pri Culloden Mooru pa je Charlesova vojska doživela poraz zaradi velikih vojskih napak.

V maju mesecu 1746 je pri Fontenoyu v Franciji francoski maršal Saxe temeljito porazil angle.

skega vojvoda Cumberlandskega. Zato je slednji prišel kot vojak na slab glas. Leta dni pozneje pa ga je angleška vlada vendarle poklicala, da zatre Charlesov upor. Takoj se je lotil vzbujanja vojakov, ki naj bi premagali Charlesove Skote. Zaprta meseca 1746 je Cumberland zmešal Charlesu vse načrte; leta namreč ni pričakoval, da se bo Cumberland spustil v boj pred poljem.

Princ Charles je 15. aprila privedel svojo vojsko — ki je štela borih 5.000 mož — do Culloden Moora, sedem kilometrov daleč od mesta Inverness. Veliko njegovih vojakov se ni moglo udeležiti bitke. Dva oddelka sta morala v dveh dneh prehoditi sto kilometrov, da sta prišla na bojišče. Vojvoda Cumberlandski je imel 9.000 spodnjih vojakov.

Petnajstega aprila je imel princ Charles rojstni dan. Da bi ga do- stojno proslavili, so predložili, da bi naredili nočni napad. Le-ta pa se je ponesrečil, ker so bili Charlesovi vojski preveč zmučeni, da bi lahko dosegli Cumberlandove čete v šestih urah.

Ob osmih zjutraj šestnajstega aprila so Cumberlanda obvestili, da so Charlesove čete komaj tri kilometre daleč. Bitka se je začela še le ob eni uri popoldne. Cumberlandovo topništvo je sešlo smrt med Charlesovimi vojski, ki pa so se junsko vrgli v boj in predrli prvo Cumberlandovo četo.

Cumberland je izvešal svoje vojske, da so napadli Skote z desne- ga krila, ki ga niso imeli zaščite- nega. S tem je bila bitka dobljena: Skoti so padli v rojih in princ Charles je doživel poraz. Cumberlandovo napredovanje je bilo tako hitro, da se nasprotniki niso mogli več zbrati za novo bitko. Charles je pobegnil v tujino in ni več polsku- sil upora v Angliji, čeprav je živel še 42 let.

Dve sto let po tej bitki niso Angličani več doživeli vdora na svoje ozemlje. V drugi svetovni vojni so sicer Nemci nameravali vdreti na Anglesko, vendar se niso upali tve- gati. Angličani so sicer doživeli nem- ški vdor z letali, tuje kopnene vojske pa se niso bojevale v Angliji že dve sto let.

Bodočnost angleške literature

Ceprav je težko predvideti bodočnost angleške literature, vendar vsaj lahko predvidimo nekatere smeri, v katerih se bo verjetno gibal.

Kakor vsak Anglež, tako imajo tudi angleški pisatelji sedaj še vedno slabo in enolično življenje. Hrana je na obroke in vedno enaka, že skozi šest let. Poleg tega se mora angleški pisatelj boriti tudi s težavami drugega pogoja: pomanjkanje papirja za tiskanje knjig je še vedno zelo veliko. Navzlic temu pa angleški pisatelji niso izgubili poguma.

Prezgodaj je še, da bi imeli še primerne knjige, ki bi se bavile z drugo svetovno vojno. Toda brez dvoma se bodo nekega dne pojavile. Tedaj bodo imele tudi na milijone čitateljev. Dosedanje vojne knjige so imele oboje obzorje, pa so jih ljudje vendar z velikim navdušenjem čitali.

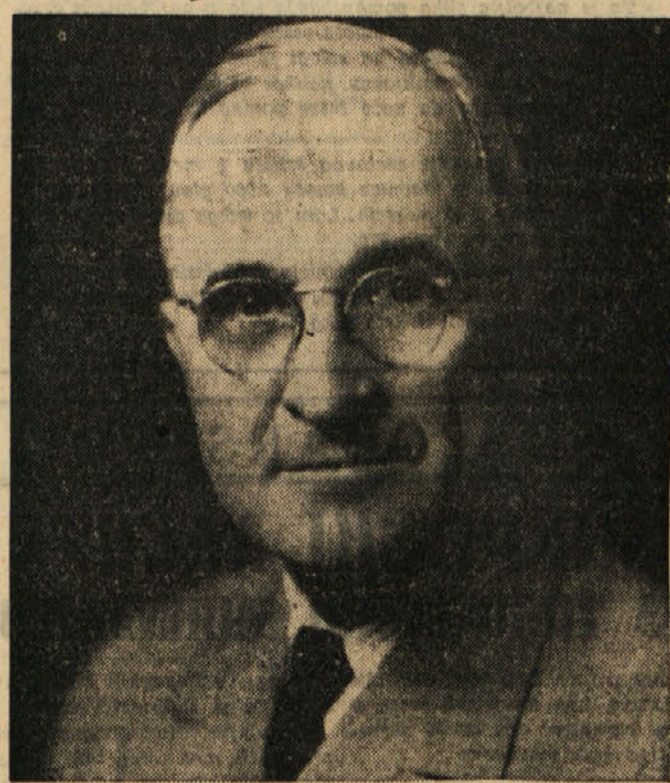
Sodobni Angleži, ki čitajo knjige, so razdeljeni na dva razreda. Prvega, ki je precej majhen, sestavljajo ljudje srednjih in poznih srednjih let, ki se zapirajo v svoj svet klasikov. Te ljudi so vojne strahote duševno ranile in zdaj iščejo leka v klasikih. Sodobna literatura ni za nje prav nič privlačna.

Drugi, večji razred pogreba lačno, željno in pogostoma nekritično vso stvar, ki pride na knjižni trg. Ob dva razreda v enaki meri trpi zaradi pomanjkanja knjig, kajti tudi klasikov ni danes na Angleskem več mogoče kupiti.

Rečeno je bilo, da vojne leta niso proizvedla velikih del. To je morda res, toda iz tega še ne sledi, da niso proizvedla tudi velikih pisateljev. Za tako sodbo je še prezgodaj; posebno še, če sodimo po izredno visoki kakovosti nekaterih del, ki so jih nekateri pisatelji izdali med vojno, vidimo, da lahko od njih pričakujemo še boljše stvari.

Takšen velik pisatelj je verjetno Rex Warner (o njem je bilo že govora v »Glasu zaveznikov«, op. »Plaza Athenae«). Toda angleški zunanji minister Molotov je stanoval v sovjetskem veleposlaništvu.

Ali ste zadovoljni s predsednikom?

HARRY SHIPPE TRUMAN

»The Star-Times« je list, ki izhaja v St. Louisu v ameriški zvezni državi Missouri, kjer je doma predsednik Združenih držav Harry S. Truman. Nedavno je list zastavil 22 vprašanj predavalcem dr. Truman, ki so bila: »Kaj mislite, da bo Hitler široko razširjen, če so ali niso zadovoljni z delom svojega sodravljanja in predsednika Trumanu?«

List je iz odgovorov posnel, da imajo Missouričani v glavnem radi Trumanu... vendar se pri njih pojavljajo dvomi z ozirom na njegovo pojavo kot predsednika. Samo 29% vprašanih misli, da ima Truman odobren izgled, da bo pri volitvah 1948 znova izvoljen za predsednika; 51% jih je odgovorilo, da so izgledi odločno slabši; 20% se jih ni izjasnilo.

Res je, da je okrožje Kansas City — kjer je Truman doma — dalo mnogo ugodne ocene predsednika, kakor je to storilo okrožje St. Louis in drugih mest v državi. Ameriški tednik »Newsweek« pravi, da so bili značilni odgovori na vprašanje: »Ali verjamete, da bodo tisti, ki so volili Franklina Roosevelta, spet glasovali za Harryja Trumanu, če bo kandidat?« V Kansas Cityju je 56% vprašanih odgovorilo z »da«; v St. Louisu je 51% odgovorilo z »ne«. V vsej državi je bilo 45% negativnih odgovorov, 38% pozitivnih in 17% se jih ni izjasnilo.

Vprašanje: »Kaj mislite, da Trumanovi upravi: ali je dobra, slaba, ali pa, kakor ste pričakovali?« Odgovori: 20% odobras, 36% slabas in 43% »kdo smo pričakovali?«

Vprašanje: »Kaj mislite, ali je Trumanov lik od nastopa službe predsednika države porastel, ali se je zmanjšal?« Odgovori: 27% »porastel« in 69% »zmanjšal«.

Vprašanje: »Kaj mislite o ljudem, ki jih je predsednik Truman postavil na odgovorna mesta; ali so dobri, slabi, srednji?« Odgovori: 8% »dobri«, 28% »slabi« in 63% »srednji«.

Vprašanje: »Ali je predsednik storil prav, ker je namestil toliko državljanskih Missouri, ali ne?« Odgovori: 17% »prava«, 71% »slaba«.

Vprašanje: »Kaj mislite, kaj mislijo Missouričani o nekaterih vladnih političnih odločitvah svojega predsednika: o odločitvah o atomski bombi — 60% »pravilno«; o posojilu Veliki Britaniji — 66% »pravilno«; o delavskih in plačilnih ukrepih — 63% »slabo«; o nadzoru cen — 63% »pravilno«; o zunanji politiki — 42% »dobro«, 41% »slabo« in 17% »ne izjasniti«; o notranji politiki — 15% »dobro«, 42% »slabo« in 43% »ne izjasniti«.

Vprašanje: »Kaj mislite o Trumanovih sodravljanov dokazu- jejo, da je v Ameriki resnična demokracija. Svojega predsednika Američani ne obsojujejo kot kakšno nadnaravno bitje, temveč ga imajo za preveč enakim kot katikakega ga spoštujemo, vendar odkritostno povedo, če jim njegovo delo ugaja ali ne. Predsednik Združenih držav pa mora upoštevati mnenje držav- ljanov. V takini državi vladajo resnični narodni predstavniki in ustroj, po katerem se vladajo, imenujemo z eno samo besedo: demokracija.«

Piša na način, ki prija filmu. Slednja dva sta Anthony Thor- ne, ki je napisal roman »Tukaj sem sam tuje« in J. P. W. Mailleu, pisec »Zelo navadnega mornarja«. Ob poplavljeni trpljenju mornarjev in boje spremljaj iz Amerike v Evropo. Oba uživata v močnih in strašnih mornarjih, ki so se ju- nasko bojevali in junasko umirali. Obadva ne dajeta svojih kome- tarjev svojim mornarjem; takni so, kakršne sta ustvarila Bog in človeška družba. Oba pisatelja sta samo opazovala, novinar- ska reporterja.

Nigel Balchin je napisal knjigo »Moje krivice, ki opisuje psihoana- litično in njegove metode. Močan je res, da so žene v vojnih romanu na splošno bolj slabo odrezale. Pozna se mu, da je precej pod Homingwayevim vplivom.

Evelyn Waugh je še vedno mlad pisatelj, ki je postal med vojno uspešen. Zelo priljubljen je Norman Collins, ki je napisal knjigo »London pripada meni« v Dickens- ovem izročilu.

Pisateljice so izbirale rajši ugla- sene poti. Po svojih poteh hodijo le Rosemond Lehtman, Elizabeth Bowen izboljšuje svoje umetnost. Največja sodobna angleška pisateljica, Virginia Woolf, pa je umrla

Novo odkrito ležišče zlata v Južni Afriki

Zlato je bila prva rudnina, ki je vzbudila poželje predgovodinskega človeka. Egipčani so poznali in cenili zlato že pred več tisoč leti. Minojski, asirski in etruščanski obrtniki so ga znali umetniško obdelovati in še danes ljubitelji umetnosti občudujejo njihovo spretnost.

Zgodovina zlata je tako stara, da nihče ne ve, kdo je bil, ki je našel prvo zrno ali kepo zlata. Najbrže ga je našel v dolini kakšne reke ali potoka, kjer ga je nanesla voda. Ni verjetno, da bi ga izkopali iz zemlje. To sta namreč dva na- čina, kako najti zlato.

Tudi moraka voda vsebuje delce zlata, toda nihče se ni iznašel na- čina, kako bi ga pridobivali iz vode. Zlato samo na sebi ima majhno praktično vrednost za ljudi. Ne morete ga jesti, ne morete se vanj oblačiti ali v njem stanovati. Z njim se lahko samo (ako ste dovolj bogati) krasite.

Prava vrednost zlata je v tem, da ga uporabljamo kot denar. Postal je najboljši merilo za vredno- sti. Všen pa je tudi v vojnih za- stih. Pred vojno Nemci niso praktično izkopali nič zlata. Zato pa se je Hitler široko razširil, da »Nemci ne potrebuje zlata, kajti delo je njena denarna podlaga. Tako so govorili tudi vsi Hitlerjevi totali- taristični pribojniki, od generalov pa do zadnjega kaplarja — lato-

casno pa so grabili in ropali zlato, ga izvažali na tuje in si hoteli prav z zlatom zagotoviti bodočnost.

Britanski imperij je pred vojno pridobil na leto okoli 25 milijonov unč (750 ton), kar je bilo leta 1939 vredno 175 milijonov funtov. To je bilo 58% svetovne proizvodnje. Od teh 25 milijonov unč jih je sama Južna Afrika pridobila 13 milijonov.

Leta 1886 so v Johannesburgu v Južni Afriki odkrili zlato. Svet je sicer poznal znamenita ležišča diaman- tov v Kimberleyu, toda ni vedel, da ima Južna Afrika tudi zla- to. Neki George Walter je tedaj v Witwatersburgu odkril zlato žilo, ki je zasenčila diamanite. Tako se je začel lov za zlatom. Izkopali so rudnike do globine 3.000 metrov. Siromasni belci, domačini in tujci — vse je šlo na delo v rudnike.

Do leta 1936 so na tistem kraju že izkopali 1.200 ton zlata. Skupna vrednost tega zlata znaša do danes eno milijardo in 200 milijonov fun- tov. Stasoma računajo, da bodo pridobivali po 100 milijonov fun- tov na leto iz tega rudnika — ko- palci bodo lahko še sto let. Preden ga bodo popolnoma izkopali.

Rudnik Rand se razteza okoli 250 km daleč. Nekateri črnski ru- darji delajo v globini skoro stihrih kilometrov pod zemljo. George Walker ni obogaten. Pridobil si je sicer dve rudosledni pravici. Eno

je podaril, za drugo pa dobil 350 funtov. Umrl je kot siromak.

Nedavno je nekaj rudarjev kopa- lo okoli 1.200 metrov pod zemljo v kraju Odendaalrusu, v zvezni državi Oranje, v Južni Afriki. Ze pred osmimi leti so našli na farmi sv. Helene zlato. Takoj so začeli kopati, toda delo je prehitela voj- na, ki je dopuščala samo polsu- kusna vrtanja. Pred nekaj dnevi se je neki takšni poizkus obnesel.

Dve družbi, ki skupaj delata polsuksna vrtanja, sta javili, da je zila izredno bogata. Povprečno iz- kopljejo v Južni Afriki na eno to- neo zemlje četrtno unče (okoli 7 gramov) zlata. Rudniki, ki na- kopljejo samo sedmimo unče (okoli 4 grame) zlata na tona zemlje, se komaj še izplačajo. To zlato lahko v Južni Afriki pridobivajo samo zato, ker črnsko delo ni drago. V drugih deželah pridobijo tudi po dve unči (okoli 60 gramov) zlata na tona zemlje, toda tam je tudi delo dražje.

V Odendaalrusu so odkrili si- roko zlato žilo in računajo, da bo- do čnogi s pridom zgraditi deset rudnikov, od katerih lahko vsak posebej stane dva in pol milijona funtov.

Najdišča zlata so v Kolorniji, Kanadi, Avstraliji in Rusiji sicer znana, vendar so skoro brezpo- tembenja, če jih primerjamo z ogromnimi ležišči v Južni Afriki. Pri prvih pokupih v Odendaal- rusu so našli 62 unč (okoli 190 gramov) zlata na tona zemlje.

Razumljivo je, da je to odkritje takoj povzročilo strahovito podra- ženje zemljišča v okolici Odendaal- rusu. Vsi ste lahko kupili zemljišče za 5 funtov, danes ga ne do- bite več niti za 1.200 funtov. Trez- nejši ljudje svariijo, kajti smaral- kdo si bi pri tem prste opekeli.

Na londonski borzi so delnice dveh družb, ki delata vrtna polsu- kusna, zrastle v prvem dnevu za 6 milijonov funtov, v drugem pa za 12. Delnice teh dveh družb so prišle na trg leta 1939 in so bile vredne 5 šillingov. Ponejše so padle na dva šilinga in nihče ni nikoli dobil iz- plačane dividende. Zdaj so se v do- bri uri dvignile na 91 šillingov.

Strokovnjaki ugičajo, kakšna bo bodočnost odendaalruske zlato šile. Nekateri se bojijo, da bo takšna, kakor je bila kaffirske leta 1895, ko so sicer res našli žilo, ki pa je usahnila še prej, preden so plačali vsa stroške.

Romunska demokracija

Na konferenci treh zunanjih mi- nistrov lanskega decembra v Mo- skvi so sklenili, da mora romunski ministri predsednik Petre Groza sprejeti dva člana opozicije v vla- do. Namen te odločitve je bil, da bi Romunija dobila vlado, ki naj bi izvedla svobodno in nepristransko volitev.

Nedavno pa sta oba opozicijska ministra izjavila, da njuna prisot- nost v vladi prav nič ne ovira predsednika Groze, da ne bi bi vedno evitdal s terorizem. Pro- testni pismi obeh ministrov sta na- peli nekaj podrobnosti: vlada ne vedno upravlja državo s prekim so- dom; s silo razbija shode opozicijskih strank; ignorira oba opozicijska ministra in ju sploh ne obvešča o zakonskih predlogih, vladni politi- ki ali preravnani; ovira izhajanje opozicijskega tiska s tem, da mu ne daje papirja na razpolago, da on- ojevo tiskarji opozicijskih listov; pri vo- varstvih volitvah uaja javno gla- sovanje, namesto tajnega.

ČASTILEC

Od tega dne želje obojevalca ni- so več poznale meje. V pismih je izraževal, in v odgovor je moral nositi obele in klobuke, odpirati ali zapirati okna in tako dalje.

Obleka takšne barve je pomeni- la: »Reda se bom brigala za go- spodinjstvo, druge barve zopet, »bolj mi ugaja mož z brado, kakor brez«, ali ljubim glasbo in igrati klavir.«

Neznani in nedosegljivi obojeva- lec je vznemirjal in preganjal go- spodinjo, kakor bajna podoba iz sanj, ki bi jo človek hotel odpoditi in hraniti obenem.

Ferdu Dolanju se je medtem tu- di zdelo, da je šala šala nekoliko predele. Najboljše šale so najkraj- še, si je prizal. Nekega večera so pismo v gosposkino omarico.

Kako bi končal? Kratkotrajno prenehal s pismi? Zdelo se mu je neukusno in surovno. Moral je najti neko ime... Koga?

V tem času je stanoval v mirni Milinski ulici neki gospod Placid Fermeve. Bil je visok in suh mo- žakar, visokega čela in na senčih so mu siveli redki lasje. Nosi je naočnike, bil bledega obraza, ne- gotovega koraka in nežne duše. Ze

skoraj štirideset let je gospod Pla- cid stanoval v isti hiši v trisobnem stanovanju. Z okna, ki je gledalo na ulico je lahko videl, če se je nekoliko nagnil, skupino dreves na sosednjem vrtu.

Vaško jutro je prihajal gospod Fermeve iz četrtega nadstropja in počasnih korakov šel v majhno knjižnico, katere knjižničar je bil.

Točno ob petih se je preoblekel za daljši sprehod, kajti potreboval je gibanja. Če je vreme dopušča- lo, jo je mahal proti mestnemu parku. Včas je prišel do roba veli- kega parka, kjer se pričenoja dre- voredi. Tudi preko reke je šel ob posebnih prilikah in nekočkrat je šel celo do prvih vasi iz mesta in se vrnil s cestno železnico proti domu.

Doma je nosil udobne s kožuho- vino podložene copate in po sa- motni večerji sedel v naslonjaču ter premišljal o dogodkih dneva. Na- to je vzel časopis in natančno čital stolpec za stolpec. Prišli so pa tudi večeri, ko ni bil razpoložen za čitanje in se je vdajal sanjarjenju, saj je bil neke duše. Večkrat je v svoji samotni premišljal o parkih, ki jih je videl v objemu v oddaljenih drevoredih in obžaloval, da sam ni nikoli poznal ljubezni.

Kmalu se je sdrnil iz sanjarjenja in si dejal, kaj bi pač njemu bi- la žena? S prepičanjem je gospod Placid ponavljal obrekovanja, ki so jih slavni možje še mnogo pred njim izrekli o nežnem spolu. Vedno bolj je bil prepričan, da se mora izogibati ženskam.

Gospod Placid Fermeve je pre- življal dneve, ki so bili prvi po- doben drugemu, brez velikih iz- premov in razburjanj, dokler si ga mladi Ferdol Dolan ni izbral za drugo ženo.

Natančno in previdno je Ferdol sestavil svoje zadnje pismo.

»Gospodine!«

»Zdaj, ko ste mi tako dobrotli- vo izkazali, da me ne zavračate in potrdili, da ljubite glasbo, moža, da tudi jaz dvignem zastor, ki je tajinstveno zakrival mojo malen- kost. Moje ime je Placid Fermeve; knjižničar sem po poklicu. Pre- tektost je častna, zunanost prijetna in moje premoženje zado- voljivo. Morebiti za Vas nisem več neznanec, morebiti ste že uganili kljub vsej previdnosti, kdo je Vaš tajinstveni obojevalec.

»Nad vase na svetu bi želel si- šati iz Vaših ust besedo, eno samo besedo, draga gospodine. Glenj iz zmeden od prevelike sreče, bom prišel k Vam in položil k Vašim nogam svoje arce, svoje spoštova- nje in dušo, ki je toliko časa mo- rala nositi v sebi težko tajnost.

»V upanju, da mi boste tudi to

pot ustregli, ostajam Vaš zvesti in vdani, Placid Fermeve.«

Gospod Placid je nejevoljno za- mahnil z roko, ko je iz kratkega obvestila razbral, da ga gospo- dična Albina Mrak. Vrtca ulica 27, drugo nadstropje deano, vabi na razgovor. V razburjenju je le pre- letel listič z nejevoljnim obrazom. Nato je skremžil ustnice v za- nitičljiv nasmech: zdelo se mu je, da je gosposdična Albina Mrak bila vredna spola, o katerem so veliki filozofi vedeli povedati toliko sla- bega. Ker je do večerje manjkala še cela ura, se je odločil, da bo tej »avanturistiki« pokazal, iz kakšne- ga lesa je iztesan.

Z gotovimi koraki je premeril cesto, ki je ločila njegovo stano- vanje od doma gosposdične Albi- ne. Povzpel se je do drugega na- dstropja in tako močno pozvonil, da je preplasil kanarčke dobre gospo- dične. Služkinja je odprla vrata, da je peljala v sprejemnico in dejala, da go gosposdična takoj prišla.

Gospod Placid je pripravil pri- kre besede, ko je čakal v spre- jemnici, kjer je vsak predmet lahko izpuševal vonj po sivki. Sladko-grenki vonj mu ni bil ne- prijeten.

Zasišal je šumenje kril in dvig- nil pogled. Gosposdična Albina se mu je zdelo privlačna v zeleni bluzi, z visoko počesanimi lasmi, čipkastim ogrinjalom. Vendar je

ostal celzprosen in se je trudil, da bi jo zanjajljivo premeril ter s hladnim glasom odgovoril:

»Gospodine! Ali bi mi hoteli razložiti, čemu ste me izvali iz mojega mirnega kotička, ko sem se za vas brigal prav toliko, kakor za...«

Besede gospoda Fermeve je prekinilo ihtenje gosposdične Albi- ne, ki je razumela, da je žrtev neokusne šale. Stopila je k pisa- ni mizi in iskala po predalu. Končno je vasa razburjena prinesla gospodu Fermeve nekaj pisma, povezanih z rumenim trakom. Tu- di gosposdična Albina je pisma apra- vila iz ravnotežja. Opravičeval se je, razlagal, da ni on piseal pisma, polizkušal pomiriti gosposdično Al- bino, ji zagotavljati svoje spošto- vanje in se končno opustil, da jo mora pustiti samo.

Takšno je bilo prvo srečanje go- sposdične Albin Mrak z gospodom Placidom Fermeve.

»Vendar ni bilo zadnje.

Najbolj zaprečeno je bil Ferdol Dolan, ko je čez približno šest me- secov videl pribit na vratih supan- skega urada petega okraja marje o poroki gosposdične Albin Mrak in Ivane Mrak, polnoletne, neomešne, brez poklica z gospodom Ferme- vem Placidom, Melhijorjem, Vik- torjem, knjižničarjem.

Poročila sta se brez velikega hrupa in šla na poročno potovanje na bližnje jezero. Nista imela otrok in bila sta zelo srečna.

Drugi veliki štirje v Parizu

Londonski »Daily Herald« je pod gornjim naslovom pridobil risbo, ki kaže v levem spodnjem kotu štiri zunanje ministre, ki so se sestali na konferenci v Parizu: Byrnes, Molotov, Bevin in Bidault. Nad njimi pa so kot strahotne prikazni narisane »Politika nasilja«, »Nezavezanost«, »Lakota« in »Strah«. Risar je hotel povedati, da stojijo te štiri prikazni na poti mednarodnemu sodelovanju.

